

Blod i afføringen kan være synlig eller kan opdages ved en afføringstest, såkaldt "okkult blod".

• Forekomst

I den almindelige befolkning observerer 20% blod i afføringen i løbet af et år, overraskende nok kun 1 af 25 opsøger læge. Resten gør det ikke enten af frygt for kræft eller fordi de ikke mener at det er nødvendigt. Over halvdelen ender uden nogen diagnose, mens 2-3% har kræft i tyktarm eller endetarm, og 10% har polypper i tyktarmen.

Forekomsten af sygdom som årsag til blod i afføringen, stiger med alderen og med forekomst af risikofaktorer.

I et dansk studie af personer over 40 år med blod i afføringen fandt man, at 14% havde kræft i tyktarm eller endetarm, og over 10% havde polypper !!

• Vurdering af blod i afføringen

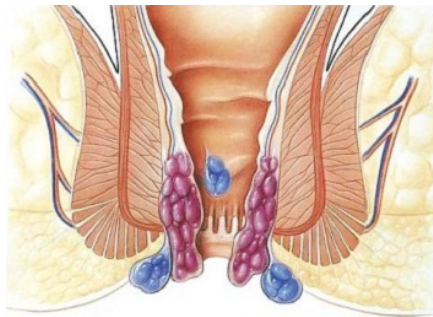
Blod i afføring kan være helt frisk blod på toiletpapir i forbindelse med afføring, mørkfarvet blod på afføring eller blandet med afføring eller sort ildelugtende blod. Alle med blod i afføring skal undersøges men undersøgelsesmetoden varierer afhængig af alderen og blødningstypen.

Hos personer under 40 år med frisk blødning på toiletpapir i forbindelse med toiletbesøg og uden andre symptomer kan man nøjes med at få lavet en hurtig kikkertundersøgelse af endetarmen og venstre del af tyktarmen (sigmoideoskopi). Resten skal igennem den lange version af

kikkertundersøgelsen, hvor hele tyktarmen bliver undersøgt (koloskopi).

- **Hvad kan årsagen være?**

Hæmorider

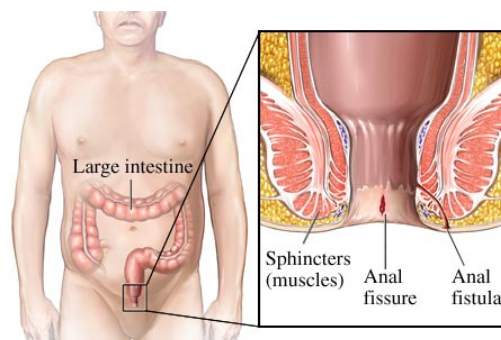

Hæmorider kan være et resultat af en langvarig forstoppelse eller diarré, men nogle gange uden kendte årsager

Hæmorider kan give episoder med blødning af lyst rødt blod i forbindelse med tømning af afføring. Det kan sprøjte udover indersiden af toiletkummen, ofte langvarig sygehistorie, personen har måske kendt frembuling i endetarmen.

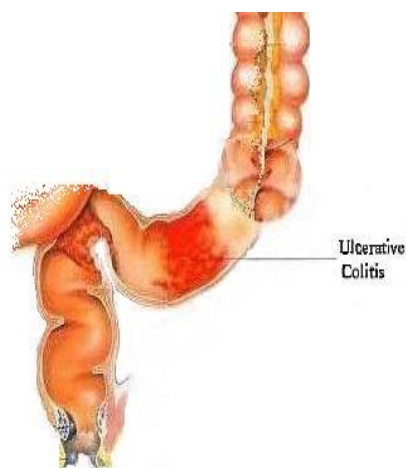
Hæmorider er ufarlige men, når de ledsages af blødning skal evt andre årsager, som kan give samme symptomer udelukkes.

Sprækkedannelse i endetarmsåbningen (analfissur)

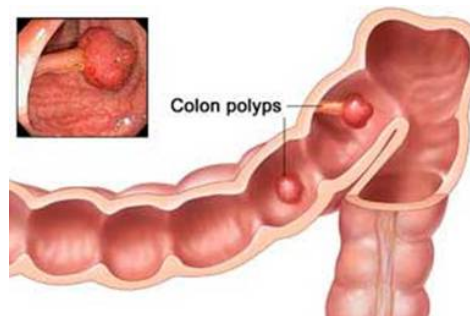
Er en smertefuld rift ved endetarmsåbning. Tilstanden er ofte ledsaget af friskt blod uden på afføringen. Tilstanden kan opstå på grund af forstoppelse eller en form for betændelsestilstand. Men i mange tilfælde finder man ingen sikker årsag til, at analfissuren er opstået.

Betændelsestilstande i tarmen

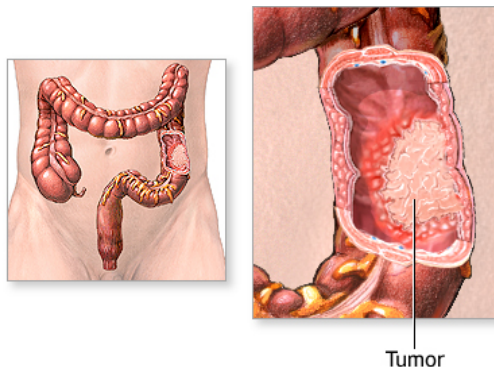
Kan enten være akut kortvarig i forbindelse med heftige tarminfektioner eller mere kronisk på grund af en langvarig form for betændelse (Ulcerøs kolit eller Crohns sygdom).

Polypper i tyktarmen

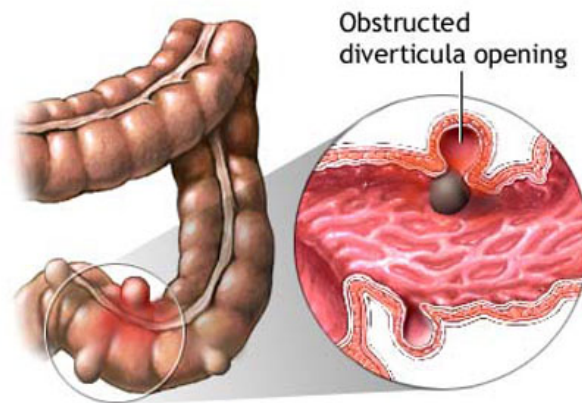
Polypper er forstadier til tarmkræft. Ubehandlet kan nogle polypper vokse ubemærket til kræft. Processen tager nogle år. Ikke alle polypper udvikler sig til kræft. Polypperne er ofte symptomfrie. Store polypper kan bløde lidt.

Kræft i tyktarm eller endetarm

I løbet af livet får 5-6% denne kræftform. I Danmark bliver der diagnosticeret ca. 4000 nye tilfælde årligt. Risikoen stiger med alderen. Tilstanden er længe symptomfri. De hyppigste symptomer er nyopstået forstoppelse eller afføringsændringer efter 45 års alderen og blod i afføringen.

Udposninger på tyktarmen (divertikelsygdom)

Findes hyppigst blandt ældre mennesker. Tilstanden er almindeligvis ufarlig og uden symptomer, men der kan være afføringsændringer og luftgener, eventuelt blod i afføringen.

- **Hvornår bør man søge læge?**

Det er både svært og farligt at man forsøger at gætte sig til årsagen til blødning. Man skal henvende sig til lægen ved alle typer blødninger. Det er kun lægen der kan afgøre om det er nødvendigt med undersøgelser og i så fald hvilke undersøgelser.

- **Hvad gør lægen?**

Din praktiserende læge vil vurdere om at du skal henvises videre til en kirurg. Kirurgen tager stilling til hvad slags undersøgelse der skal foretages, afhængig af symptomerne og alderen.

Som regel bliver der foretaget en form for kikkertundersøgelse.

Hvis kikkertundersøgelsen af en eller anden grund ikke kan foretages , vil en CT skanning af tarmen (CT-kolografi) være den næste bedste alternativ. Man kan dog hverken tage prøver eller fjerne polypper ved CT skanning.